

โครงการร้านค้าชุมชนตั้งอยู่บนทางสาธารณประโยชน์แต่ยังไม่มี การเปลี่ยนสภาพที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้หรือไม่ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๘๘/๒๕๖๗)



ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะจัดทำโครงการก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชนบริเวณทางสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยื่นหนังสือขอใช้ที่ดินดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมเอกสารหลักฐานที่กำหนด เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้ดำเนินการสอบสวนประวัติความเป็นมาของที่ดิน รวบรวมความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อ ๘ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ประกอบกับข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ทบวงการเมืองใช้ที่ดินของรัฐเพื่อประโยชน์ในราชการตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือยื่นคำขอเปลี่ยนสภาพการใช้ที่ดินดังกล่าวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมเอกสารหลักฐานที่กำหนด เพื่อผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้ดำเนินการรวบรวมความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบและสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดิน ความเห็นของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานความเห็นไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อ ๑๐ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ประกอบกับข้อ ๔ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน จากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่ง เป็นอีกอย่างหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๔๓ และเมื่อกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุมัติแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีจึงจะเข้าใช้ที่ดินดังกล่าวได้ แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการดูแลรักษาทางสาธารณประโยชน์ในเขตพื้นที่ของตน แต่การเปลี่ยนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันจากการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งเป็นการใช้เพื่อสาธารณประโยชน์อีกอย่างหนึ่ง จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ เมื่อไม่ปรากฏว่าการนำที่ดินซึ่งเป็นทางสาธารณประโยชน์ไปจัดทำโครงการก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด กรณีจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีที่ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ทางสาธารณประโยชน์ จึงถือเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

ขอบคุณภาพจาก : Freepik



อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่



<https://tinyurl.com/2986hrsx>